

Prameny a literatura

Archivy

Archiv ministerstva zahraničních věcí České republiky
Pařížský archiv 1915–1920

Edice dokumentů

Jevgenij A. ADAMOV (red.), *Konstantinopol i prolivy po sekretnym dokumentam b. Ministerstva Inostrannych Del. Jevropejskije deržavy i Turcija vo vremja mirovoj vojny*. Tom I, Moskva 1925.

Akten zur deutschen Auswärtigen Politik 1918–1945. Serie A: 1918–1925. Band I. 9. November 1918 bis 5. Mai 1919, Göttingen 1982.

Akten zur deutschen Auswärtigen Politik 1918–1945. Serie A: 1918–1925. Band II. 7. Mai bis 31. Dezember 1919, Göttingen 1984.

Akten der Reichskanzlei Weimarer Republik. Das Kabinett Scheidemann. 13. Februar bis 20. Juni 1919, Boppard am Rhein 1971.

Akten der Reichskanzlei Weimarer Republik. Das Kabinett Bauer. 21. Juni 1919 bis 27. März 1920, Boppard am Rhein 1980,

Außenpolitische Dokumente der Republik Österreich (1918–1938). Band 1, Selbstbestimmung der Republik. 21. Oktober 1918 bis 14 Mörz 1919, Wien 1993.

Außenpolitische Dokumente der Republik Österreich (1918–1938). Band 2, Im Schatten von Saint-Germain. 15. März 1919 bis 10. September 1919, Wien 1994.

Außenpolitische Dokumente der Republik Österreich (1918–1938). Band 3, *Österreich im System der Nachfolgenstaaten. 11. September 1919 bis 10. Juni 1921*, Wien 1996.

Edvard BENEŠ, *Světová válka a naše revoluce. Vzpomínky a úvahy z bojů za svobodu národa*. Díl III. Dokumenty, Praha 1928.

Bericht über Tätigkeit der deutschösterreichischen friedensdelegation in St. Germain-en-Laye. I. und II. Band, Wien 1919.

Jan BÍLEK, (ed.): *Korespondence T. G. Masaryk – Karel Kramář*. Praha 2005.

Pavel CIBULKA (ed.), *Politické programy českých národních stran v letech 1860–1890*, Praha 2000.

Deutsch-sowjetische Beziehungen von den Verhandlungen in Brest-Litowsk bis zum Abschluß des Rapallovertrages. Band I. 1917–1918, Berlin 1967.

Die Deutschen Dokumente zum Kriegsausbruch 1914. Erster Band. *Vom Attentat in Sarajevo bis zum Eintreffen der serbischen Antwortnote in Berlin*, Berlin 1922.

Willibald GUTSCHE unter Mitarbeit von Baldur KAULISCH. (eds.), *Herrschafsmethoden des deutschen Imperialismus 1897/98 bis 1917. Dokumente zur innen- und außenpolitischen Strategie und Taktik der herrschenden Klassen des deutschen Reiches*, Berlin 1977.

Dagmar HÁJKOVÁ – Ivan ŠEDIVÝ (eds.), *Korespondence. T. G. Masaryk – Edvard Beneš 1914–1918*, Praha 2004.

Josef HARNA (ed.), *Politické programy českého národního socialismu 1897–1948*, Praha 1998.

Josef HARNA – Vlastislav LACINA, *Politické programy českého a slovenského agrárního hnutí 1899–1938*, Praha 2007.

Josef HARNA – Martin KUČERA, *Politické programy českých „pokrokových“ stran 1896–1920*, Praha 2010.

Josef HARNA – Jaroslav ŠEBEK, *Státní politika vůči německé menšině v období konsolidace politické moci v Československu v letech 1918–1920*, Praha 2002.

Antonín KLIMEK – Helena NOVÁČKOVÁ – Milada POLIŠENSKÁ – Ivan ŠTOVÍČEK (eds.), *Vznik Československa 1918. Dokumenty československé zahraniční politiky*, Praha 1994.

Miklós KOMJÁTHY (ed.), *Protokolle des Gemeinsamen Ministerrates der Österreichisch-Ungarischen Monarchie (1914–1918)*, Budapest 1966.

Cyril MERHOUT, (ed.): *Dokumenty našeho osvobození. Provolání, vyhlášky, projevy presidenta Spojených států amerických, nóty ministrů a jiné politické akty, týkající se osudu českého národa za války až do prvního poselství presidenta Masaryka*, Praha 1919.

Meždunarodnyje otношения в epochu imperializma. Dokumenty iz archivov carskogo i vremennogo praviteľstv 1878–1917 gg. Serija III. 1914–1917 gg. Tom četvertyj. 28. iyunja – 22. iulja 1914 g., Moskva–Leningrad 1931.

Meždunarodnyje otношения в epochu imperializma. Dokumenty iz archivov carskogo i vremennogo praviteľstv 1878–1917 gg. Serija III. 1914–1917 gg. Tom šestoj, 5. avgusta 1914 g. – 13. janvarja 1915 g., č. 1, Moskva–Leningrad 1935.

Meždunarodnyje otношения в epochu imperializma. Dokumenty iz archivov carskogo i vremennogo praviteľstv 1878–1917 gg. Serija III. 1914–1917 gg. Tom sed'moj, 14. janvarja – 23. maja 1915 g., č. 1, Moskva–Leningrad 1935.

Meždunarodnyje otношения в epochu imperializma. Dokumenty iz archivov carskogo i vremennogo praviteľstv 1878–1917 gg. Serija III. 1914–1917 gg. Tom desjatyj. 14. janvarja – 13. aprelja 1916 g., Moskva–Leningrad 1938.

Německý imperialismus proti ČSR (1918–1939), Praha 1962.

Alfred OPITZ – Franz ADLGASSER (eds.), *Der Zerfall der europäischen Mitte. Statenrevolution im Donauraum. Berichte der Sächsischen Gesandschaft in Wien 1917–1919*, Graz 1990.

Karel PICHLÍK (ed.), T. G. Masaryk, *Válka a revoluce I. Články – memoranda – přednášky – rozhovory 1914–1916*, Praha 2005.

Michajl N. POKROVSKIJ (ed.), *Carskaja Rossija v mirovoj vojne*, Leningrad 1925.

Petr PROKŠ, *Politické programy Českoslovanské a Československé sociálně demokratické strany dělnické 1878–1948*, Praha 1999.

Gerhard A. RITTER – Susane MILLER (Hrsg.), *Die deutsche Revolution 1918/1919. Dokumente*, Frankfurt am Main 1983.

Jan RYCHLÍK – Thomas. D. MARZIK – Miroslav BIELIK (eds.) *R. W. Seton-Watson a jeho vztahy k Čechům a Slovákům. Dokumenty 1906–1951*, Praha 1995.

Rossija i SŠA: diplomatičeskije otношения 1900–1917, Moskva 1999.

Sborník dokumentů k vnitřnímu vývoji v českých zemích za 1. světové války 1914–1918. Svazek III. – Rok 1916, Praha 1995.

Sborník dokumentů k vnitřnímu vývoji v českých zemích za 1. světové války 1914–1918. Svazek V. – Rok 1918, Praha 1997.

Charles SEYMOUR (ed.), *The Intimate Papers of Colonel House*. Volume I. Behind The Political Curtain 1912–1915, London 1926.

Charles SEYMOUR (ed.), *The Intimate Papers of Colonel House*. Volume II. From Neutrality to War 1915–1917, London 1926.

Charles SEYMOUR (ed.), *The Intimate Papers of Colonel House*. Volume III. Into The World War April 1917– June 1918, London 1928.

Charles SEYMOUR (ed.), *The Intimate Papers of Colonel House*. Volume IV. The Ending of the War, June 1918 – November 1919, London 1928.

André SCHERER – Jacques GRUNEWALD (eds.), *L'Allemagne et les problèmes de la paix*. Pendant la première guerre mondiale. Documents extraits des archives de l'Office allemand des Affaires étrangères. I. Des origines à la déclaration de la guerre sous-marine à outrance (août 1914 – 31 janvier 1917), Paris 1962.

Sovet ministrov Rossijskoj imperiji v gody pervoj mirovoj vojny. Bumagi A. N. Jachontova, S. Peterburg 1999.

David STEVENSON (ed.), *British Documents on Foreign Affairs: Reports and Papers from the Foreign Office Confidential Print*, Part II. From the First to the Second World War. Series H. The First World War, 1914–1918, Volume 1. The Allied and Neutral Powers: Diplomacy and War Aims, I: August 1914 – July 1915, University Publications of America 1989.

David STEVENSON (ed.), *British Documents on Foreign Affairs: Reports and Papers from the Foreign Office Confidential Print*, Part II. From the First to the Second World War. Series H. The First World War, 1914–1918, Volume 4. The Allied and Neutral Powers: Diplomacy and War Aims, IV: July–November 1918. University Publications of America 1989.

Traité de Paix entre les Puissances Alliées et Associées et l'Allemagne et Protocole signés à Versailles, le 28 juin 1919. Mírová smlouva mezi mocnostmi spojenými i přidruženými a Německem a Protokol podepsané ve Versailles dne 28. června 1919, Praha 1919.

Traité de Paix entre Les Puissances Alliées et Associées et L'Autriche signé à Saint-Germain-en-Laye le 10. Septembre 1919. Mírová smlouva mezi Mocnostmi spojenými a přidruženými a Rakouskem podepsaná v Saint-Germain-en-Laye dne 10. září 1919, Praha 1919.

Traité de Paix entre Les Puissances Alliées et Associées et la Hongrie: Protokole et Déclaration du 4 Juin 1920. Mírová smlouva mezi Mocnostmi spojenými a přidruženými a Maďarskem: protokol a deklarace ze dne 4. června 1920, Praha 1920.

Knihy

Holger AFFLERBACH, *Der Dreibund. Europäische Großmacht- und Allianzpolitik vor dem Ersten Weltkrieg*, Wien–Köln–Weimar 2002.

Irina V. ALEKSEJEVA, *Agonija serdečnogo soglasija. Carizm, buržuazija i ich sojuzniki po Antante 1914–1917*, Leningrad 1990.

Benedict ANDERSON, *Představy společenství. Úvahy o původu a šíření nacionalismu*, Praha 2008.

Matthew S. ANDERSON, *The Ascendancy of Europe, 1815–1914*, London 1985.

Matthew S. ANDERSON, *The Eastern Question 1774–1923. A Study in International Relations*, London–Melbourne–Toronto–New York 1966.

Matthew S. ANDERSON, *The Great Powers and the Near East, 1774–1923*, London 1970.

Jürgen ANGELOW, *Kalkül und Prestige. Der Zweibund am Vorabend des Ersten Weltkrieges*, Köln–Weimar–Wien 2000.

Max von BADEN, *Erinnerungen und Dokumente*, Berlin und Leipzig 1927.

Alexandra Ju. BACHTURINA, *Okrajiny rossijskouj imperiji: Gosudarstvennoje upravlenije i nacionlnaja politika v gody pervojo mirovoj vojny (1914–1917gg.)*, Moskva 2004.

Werner BASLER, *Deutschlands Annexionspolitik in Polen und im Baltikum 1914–1918*, Berlin 1962.

Henryk BATOWSKI, *Rozpad Austro-Węgier 1914–1918. (Sprawy narodowosciowe i dziaçania dyplomatyczne)*, Kraków 1982.

Ljubov BĚLOŠEVSKÁ – Zdeněk SLÁDEK, (eds): *Karel Kramář. Studie a dokumenty k 65. výročí jeho úmrtí*, Praha 2003.

Theobald von BETHMANN HOLLWEG, *Betrachtungen zum Weltkriege. 2. Teil. Während des Krieges*, Berlin 1921.

Jan BÍLEK, J. – Luboš VELEK (eds.), *Karel Kramář (1869–1937). Život a dílo*, Praha 2009.

Mieczysław B. BISKUPSKI (ed.), *Ideology, Politics and Diplomacy in East Central Europe*, New York 2004.

Mieczysław B. BISKUPSKI, *The United States and the Rebirth of Poland, 1914–1918*, Dordrecht 2012.

Ronald BOBROFF, *Roads to Glory. Late Imperial Russia and the Turkish Straits*, London – New York 2006.

Manfred F. BOEMEKE – Gerald D. FELDMAN – Elisabeth GLASER (eds.), *The Treaty of Versailles: A Reassessment after 75 Years*, Cambridge 1998.

László BOTOS, *The Road to the Dictated Peace*, Cleveland 1999.

Wilhelm BRAUNEDER, *Deutschösterreich 1918. Die Republik entsteht*, Wien 2000.

Wilhelm BRAUNEDER – Norbert LESER (eds.), *Staatsgründungen 1918*, Frankfurt am Main 1999.

Eva BROKLOVÁ, *Československá demokracie. Politický systém ČSR 1918–1938*, Praha 1992.

Eva BROKLOVÁ – Jan KŘEN (eds.), *Obraz Němců, Rakouska a Německa v české společnosti 19. a 20. století*, Praha 1998.

Eric D. BROSE, *A history of the Great War: World War One and the international crisis of the early twentieth century*, New York 2010.

Pierre BROUÉ, *Révolution en Allemagne 1917–1923*, Paris 1971.

Johann W. BRÜGEL, *Češi a Němci 1918–1938*, Praha 2006.

Valerián BYSTRICKÝ – Dušan KOVÁČ – Jan PEŠEK a kolektiv, *Klúčové problémy slovenských dejín 1848–1992*, Bratislava 2012.

Kenneth J. CALDER, *Britain and the Origins of the New Europe 1914–1918*, London–New York–Melbourne 1976.

Francis L. CARSTEN, *Revolution in Central Europe*, London 1973.

Jaroslav CÉSAR – Bohumil ČERNÝ, *Od sudetoněmeckého separatismu k plánům odvety. Ireditistický puč německých nacionalistů v ČSR v letech 1918–1919*, Liberec 1960.

Pavel CIBULKA, *Německé politické strany na Moravě (1890–1918). Ideje – programy – osobnosti*, Praha 2012.

Patrick O. COHRS, *The Unfinished Peace after World War I. America, Britain and the Stabilization of Europe, 1919–1932*, Cambridge 2008.

Werner CONZE, *Polnische Nation und deutsche Politik im ersten Weltkrieg*, Köln–Graz 1958.

Edward CRANKSHAW, *The Fall of the House of Habsburg*, London 1987.

Ferdinand CZERNIN, *Die Friedensstifter. Männer und Mächte um den Versailles Vertrag*, Bern–München–Wien 1964.

Jana ČECHUROVÁ – Pavel ANDRŠ – Luboš VELEK a kolektiv, *Posláním historik. Pocta prof. Robertu Kvačkovi k 80. narozeninám*, Praha 2012.

Jevgenij D. ČERMENSKIJ, *IV Gosudarstvennaja duma i sverženije carizma v Rossii*, Moskva 1976.

John DARWIN, *After Tamerlane. The Rise and Fall of Global Empires, 1400–2000*, London 2007.

Donald E. DAVIS – Eugene P. TRANI, *The First Cold War. The Legacy of Woodrow Wilson in U. S.-Soviets Relations*, Columbia 2002.

Ladislav DEÁK, *Trianon ilúzie a skutočnosť*, Bratislava 1996.

Jindřich DEJMEK a kolektiv, *Zrod nové Evropy. Versailles, Saint Germain, Trianon a dojítvárení poválečného mirového systému*, Praha 2011.

Vratislav DOUBEK, *Česká politika a Rusko (1848–1914)*, Praha 2004.

Jean-Baptiste DUROSELLE, *La grande guerre des Français 1914–1918. L'incompréhensible*, Paris 2002.

Marcela C. EFMERTOVÁ, *České země v letech 1848–1918*, Praha 1998.

Karl D. ERDMANN, *Rätestaat oder parlamentarische Demokratie. Neuere Forschungen zur Novemberrevolution 1918 in Deutschland*, København 1979.

Karl Hans ERTL, *Gebiets- und Bevölkerungsverluste des Deutschen Reiches und Deutsch-Osterreichs nach dem Jahre 1918*. Rosenheim 1996.

László FÉNYES, *Revisionist Hungary*, Miami Beach 1988.

Robert H. FERRELL, *America as World Power, 1872–1945*, New York 1971.

Robert H. FERRELL, *American Diplomacy. A History*, New York 1975.

Robert H. FERRELL, *Presidential Leadership. From Woodrow Wilson to Harry S. Truman*, Columbia 2006.

Robert H. FERRELL, *Woodrow Wilson and World War I. 1917–1921*, New York 1985.

François FEJTÖ, *Rekviem za mrtvou říši. O zkáze Rakousko-Uherska*, Praha 1998.

Bohumila FERENČUHOVÁ, (ed.), *Francúzsko a stredná Európa – La France et l'Europe centrale, (1867–1914)*, Bratislava 1995.

Bohumila FERENČUHOVÁ, (ed.), *Politické a kulturné transfery medzi Francúzskom, Nemeckom a strednou Európiu (1840–1945). Prípad Slovenska. Political and cultural transfers between France, Germany and Central Europe. The case of Slovakia*, Bratislava 2010.

Alena FERIANCOVÁ, *(Ne)nájdená bezpečnosť. Československo, Nemecko a úpravy medzinárodného systému v Európe 1922–1926*, Nitra 2010.

Edgar FEUCHTWANGER, *Imperial Germany, 1850–1918*, London – New York 2001.

Viktor M. FIC, *Revolutionary War for Independence and the Russian Question. Czechoslovak Army in Russia 1914–1918*, New Delhi 1977.

John P. FINNEGAN, *Against the Specter of a Dragon: The Campaign for American Military Preparedness, 1914–1917*, Westport 1974.

Fritz FISCHER, *Griff nach der Weltmacht. Die Kriegszielpolitik des kaiserlichen Deutschland 1914/18*, Düsseldorf 1964.

Fritz FISCHER, *Krieg der Illusionen. Die deutsche Politik von 1911 bis 1914*, Düsseldorf 1969.

Louis FISCHER, *Russia's Road from Peace to War. Soviet Foreign Relations 1917–1941*, New York–London 1969.

Jan GALANDAUER, *Vznik Československé republiky 1918. Programy, projekty, perspektivy*. Praha, Svoboda 1988.

Jan GALANDAUER, *Karel I. Poslední český král*, Praha–Litomyšl 1998.

Lloyd C. GARDNER, *Safe for Democracy. The Anglo-American Response to Revolution, 1913–1923*, New York–Oxford 1987.

Immanuel GEISS, *Der polnische Grenzstreifen 1914–1918. Ein Beitrag zur deutschen Kriegszielpolitik im Ersten Weltkrieg*, Lübeck und Hamburg 1960.

Ernest A. GELLNER, *Nationalismus*, Brno 2003.

Dietrich GEYER, *Der russische Imperialismus. Studien über der Zusammenhang von innerer und auswärtiger Politik 1860–1914*, Göttingen 1977.

Martin GILBERT, *První světová válka. Úplná historie*, Praha 2005.

Eduard GOMBÁR, *Moderní dějiny islámských zemí*, Praha 1999.

Norman A. GRAEBNER – Edward M. BENNETT (eds.), *The Versailles Treaty and Its Legacy: The Failure of Wilsonian Vision*, New York 2011.

John A. S. GRENVILLE – George B. YOUNG, *Politics, Strategy and American Diplomacy: Studies in Foreign Policy, 1873–1917*, New Haven 1966.

Stephen I. GRIFFITHS, *National and Ethnic Conflict: Threats to European Security*, New York 1993.

Leon GROSFIELD, *Polityka państw centralnych wobec sprawy polskiej w latach pierwszej wojny światowej*, Warszawa 1962.

Paul GUINN, *British Strategy and Politics 1914 to 1918*, Oxford 1965.

Sebastian HAFFNER, *Německá revoluce 1918–1919*, Brno 1998.

Harvy HARMER, *Friedrich Ebert. Germany*, London 2008.

Oswald HAUSER, *Deutschland und der englisch-russische Gegensatz, 1900–1914*, Göttingen 1958.

Klara HEGYI, *The Ottoman Empire in Europe*, Budapest 1989.

Rainer HERING, *Konstruierte Nation: der Alldeutsche Verband, 1890 bis 1939*, Hamburg 2003.

Karel HERMAN, *Historické události – Velká říjnová socialistická revoluce. Dějiny Ruska 1853–1917/1918 v datech*, Praha 1977.

Karel HERMAN – Zdeněk SLÁDEK, *Slovanská politika Karla Kramáře*, Praha 1971.

Yvette HERŤOVÁ, *Gallipoli 1915. Místo pro tisíc britských pušek*, Praha 2010.

Yvette HERŤOVÁ, *Zákopová válka*, Praha 1988.

Eric J. HOBSBAWN, *The Age of Empire, 1875–1914*, London 1994.

Eric J. HOBSBAWN, *Národy a nacionální socialismus od roku 1780: Program, mytus, realita*, Brno 2000.

Eric J. HOBSBAWN, *Věk extrémů: Krátké 20. století 1914–1991*, Praha 1998.

Eric J. HOBSBAWN, *Globalizace, demokracie a terorismus*, Praha 2009.

Godfrey HODGSON, *Woodrow Wilson's Right Hand. The life of colonel Edward M. House*, New Haven and London 2006.

- Otto HOETZSCH, *Russland in Asien. Geschichte einer Expansion*, Stuttgart 1966.
- Ian H. NISH, *The Origins of the Russo-Japanese War*, London–New York 1985.
- Václav HORČÍČKA, *Rakousko-uherská politika vůči sovětskému Rusku v letech 1917–1918*, Praha 2005.
- Václav HORČÍČKA, *Vztahy Rakousko-Uherska a Spojených států amerických v období první světové války*, Praha 2007.
- Geoffrey A. HOSKING, *Russia. People and Empire, 1552–1917*, Cambridge–Harvard 1997.
- Geoffrey A. HOSKING, *The Russian Constitutional Experiment, Government and Duma, 1907–1914*, Cambridge 1973.
- Kalervo HOVI, *Cordon Sanitaire or Barrière de L'Est? The Emergence of the New French Eastern European Alliance Policy 1917–1919*, Turku 1975.
- Miroslav HROCH, *Národy nejsou dilem náhody. Příčiny a předpoklady utváření moderních evropských národů*, Praha 2009.
- Marián HRONSKÝ, *Slovensko při zrode Československa*, Bratislava 1987.
- Marián HRONSKÝ, *Boj o Slovensko a Trianon 1918–1920*, Bratislava 1998.
- Marián HRONSKÝ – Miroslav PEKNÍK, *Martinská deklarácia. Cesta Slovenskej politiky k vzniku Česko-Slovenska*, Bratislava 2008.
- Miroslav a Hana HONZÍKOVI, *1914–1918. Léta zkázy a naděje*, Praha 1984.
- Walther HUBATSCH, *Germany and Central Powers in the World War, 1914–1918*, Lawrence 1963.
- Michael H. HUNT, *The American Ascendancy. How the United States Gained & Wielded Global Dominance*, Chapel Hill 2007.
- Alex Roberto HYBEL, *Made by the USA. The International System*, New York 2001.
- Richard D. CHALLENER, *Admirals, Generals and American Foreign Policy, 1898–1914*, Princeton 1973.
- André CHÉRADAME, *L'Europe et la question d'Autriche au seuil du XXe siècle*, Paris 1901.
- Roger CHICKERING, *Imperial Germany and the Great War, 1914–1918*, Cambridge 2002.
- Anatolij V. IGNATJĚV, *Vnešnjaja politika Vremennogo pravitel'stva*, Moskva 1974.
- Koichi INOUE – Tomohiko UYAMA (eds.), *Quest for Models of Coexistence: National and Ethnic Dimensions of Changes in the Slavic Euroasian World*, Sapporo 1997.
- Anastasie IORDACHE, *Reorientarea politică a României și neutralitatea armată 1914–1916*, București 1998.
- Eva IRMANOVÁ, *Maďarsko a versailleský mírový systém*, Ústí nad Labem 2002.
- Karl-Heinz JANßen, *Macht und Verblendung. Kriegszielpolitik der deutschen Bundesstaaten 1914/18*, Göttingen 1963.
- Barbara JELAVICH, *A Century of Russian Foreign Policy, 1814–1914*, Philadelphia 1964.
- Barbara JELAVICH, *The Ottoman Empire, the Great Powers, and the Straits Question, 1870–1887*, Bloomington 1973.
- Barbara JELAVICH, *St. Petersburg and Moscow. Tsarist and Soviet Foreign Policy, 1814–1974*, Bloomington 1974.
- Barbara JELAVICH, *Russia's Balkan Entanglements, 1806–1914*, Cambridge–New York 1991.

Valentin A. JEMEC, *Očerki vnešnej politiky Rossiji v period pervojoj mirovoj vojny. Vzaimootnošenija Rossiji s sojuznikami po voprosam vedenija vojny*, Moskva 1977.

Zdeněk JINDRA, *První světová válka*, Praha 1984.

John B. JUDIS, *The Folly of Empire. What George W. Bush Could Learn from Theodore Roosevelt and Woodrow Wilson*, New York–Oxford 2006.

Kristina KAISEROVÁ – Jiří RAK (eds.), *Nacionalizace společnosti v Čechách 1848–1914*, Ústí nad Labem 2008.

Michael KÁROLYI, *Gegen eine ganze Welt. Mein Kampf um den Frieden*, München 1924.

John KEEGAN, *The First World War*, New York 1999.

George F. KENNAN, *The Decline of Bismarck's European Order. Franco-Russian Relations, 1875–1890*, Princeton 1979.

George F. KENNAN, *Soviet-American Relations, 1917–1920. Volume I. Russia Leaves the War*, New York 1967.

David M. KENNEDY, *Over Here. The First World War and American Society*, Oxford 1980.

Paul M. KENNEDY(ed.), *The War Plans of the Great Powers, 1880–1914*, London–Boston 1979.

Marian KENT (ed.), *The Great Powers and the End of Ottoman Empire*, London 1996.

Marian KENT, *Oil and Empire. British Policy and Mesopotamian Oil, 1900–1920*, London 1976.

Jere C. KING, *Foch versus Clemenceau. France and German Dismemberment 1918–1919*, Cambridge 1960.

Jörg KIRCHHOFF, *Die Deutschen in der Österreichisch-Ungarischen Monarchie. Verhältnis zum Staat, zur Deutschen Nation und ihr Kollektives Selbsverständnis (1866/67–1918)*, Berlin 2001.

Fritz KLEIN, *Die diplomatischen Beziehungen Deutschlands zur Sowjetunion 1917–1932*, Berlin 1952.

Jan KLÍMA, *Pod německou vlajkou. Přiběh jedné koloniální říše*, Praha 2005.

Ulrich KLUGE, *Die deutsche Revolution 1918–1919. Staat, Politik und Gesellschaft zwischen Weltkrieg und Kapp-Putsch*, Frankfurt am Main 1996.

Elie KODOURIE (ed.), *Nationalism in Asia and Africa*, London 1971.

Elie KODOURIE, *Politics in the Middle East*, Oxford 1992.

Gabriel KOLKO, *Century of War: Politics, Conflict, and Society since 1914*, New York: New Press 1994.

Michel KORIMAN, *Deutschland über Alles: le pangermanisme, 1890–1945*, Paris 1999.

Jiří KOŘALKA, *Češi v habsburské říši a v Evropě 1815–1914. Sociálněhistorické souvislosti vytváření novodobého národa a národnostní otázky v českých zemích*, Praha 1996.

Dušan KOVÁČ, *Od Dvojspolku k politice anšlusu. (Nemecký imperializmus a Rakúsko do r. 1922)*, Bratislava 1979.

Jan KŘEN, *Dvě století střední Evropy*, Praha 2005.

Jan KŘEN, *Konfliktní společenství. Češi a Němci 1780–1918*, Praha 1990.

Jaroslav KŘÍŽEK a kolektiv, *První světová válka*, Praha 1968.

Eduard KUBŮ – Jiří ŠOUŠA, *T. G. Masaryk a jeho c. k. protivníci. Československá zahraniční akce ženevského období v zápasu s rakousko-uherskou diplomacíí, zpravodajskými službami a propagandou (1915–1916)*, Praha 2015.

Václav KURAL, *Konflikt místo společenství? Češi a Němci v československém státě (1918–1938)*, Praha 1993.

Aleksej N. KUROPATKIN, *Russko-japonskaja vojna 1904–1905. Itogi vojny*, Sankt-Peterburg 2002.

Robert KVAČEK, *První světová válka a česká otázka*, Praha 2003.

Stephen J. LEE, *Imperial Germany, 1871–1918*, London–New York 1999.

Heinz LEMKE, *Allianz und Rivalität. Die Mittelmächte und Polen im ersten Weltkrieg. (Bis zur Februarrevolution)*, Berlin 1977.

Basil H. LIDDEL HART, *Historie první světové války*, Brno 2001.

Dominic LIEVEN, *Empire. The Russian Empire and Its Rivals from the Sixteenth Century to the Present*, London 2003.

Dominic LIEVEN, *Russia and The Origins of the First World War*, New York 1983.

Dominic LIEVEN, *Russia's Rulers under The Old Regime*, New Haven 1989.

Arthur S. LINK, *Woodrow Wilson and the Progressive Era 1910–1917*, New York–London 1963.

Horst G. LINKE, *Das zarische Russland und der erste Weltkrieg. Diplomatie und Kriegsziele 1914–1917*, München 1982.

Torsten LORENZ (ed.), *Cooperatives in Ethnic Conflicts: Eastern Europe in the 19th Century and early 20th Century*, Berlin 2006.

John A. LUKACS, *The Great Powers and Eastern Europe*, New York 1953.

Martina LUSTIGOVÁ, Karel Kramář. *První československý premiér*, Praha 2007.

Alexander L. MACFIE, *The Eastern Question, 1774–1923*, London–New York 1989.

Alexander L. MACFIE, *The Straits Question, 1908–1936*, Thessaloniki 1993.

David MacLaren McDONALD, *United Government and Foreign Policy in Russia 1900–1914*, Harvard–Cambridge 1992.

Margaret MACMILLANOVÁ, *Mírotvorci. Pařížská mírová konference 1919*, Praha 2004.

Gunther MAI, *Das Ende des Kaiserreiches. Politik und Kriegsführung im Ersten Weltkrieg*, München 1987.

Ferenc MAJOROS – Bernd RILL, *Das Osmanische Reich (1300–1922). Die Geschichte einer Großmacht*, Regensburg 1994.

Victor S. MAMATEY, *The United States and East Central Europe 1914–1918. A Study in Wilsonian Diplomacy and Propaganda*, Princeton 1957.

Erez MANELA, *The Wilsonian Moment. Self-Determination and the International Origins of Anticolonial Nationalism*, Oxford 2007.

Roberta T. MANNING, *The Crisis of the Old Order in Russia. Gentry and Government*, Princeton 1982.

Tomáš G. MASARYK, *Světová revoluce. Za války a ve válce 1914–1918*, Praha 2005.

Ingeborg MECKLING, *Die Aussenpolitik des Grafen Czernin*, Wien–München 1969.

Henry MEYER, *Drang nach Osten: Fortunes of a Slogan-concept in German Slavic Relations, 1849–1990*, Bern 1996.

Geoffrey MILLER, *Straits. British Policy towards the Ottoman Empire and the Origins of the Dardanelles Campaign*, Hull 1997.

Bernard MICHEL, *Smrt dvouhlavého orla. Rakousko-Uhersko 1916–1918*, Praha 1994.

Piotr MIKIĘTYŃSKI, *Niemecka droga ku Mitteleuropie. Polityka II Rzeszy wobec Królestwa Polskiego (1914–1916)*, Kraków 2009.

Andrej MITROVIĆ, *Prodor na Balkan. Srbija u planovima Austro-Ugarske i Nemačke 1908–1918*, Beograd 1981.

- Hosrt MÖLLER, *Weimar: Die unvollendete Demokratie*, München 1985.
- Brian MORTON, *Woodrow Wilson. USA*, London 2008.
- Richard MUELLER, *Der Bürgerkrieg in Deutschland*, West Berlin 1974.
- Vladimír NÁLEVKA, *Koncert Velmoci. Mezinárodní vztahy v letech 1871–1914*, Praha 2006.
- Vladimír NÁLEVKA, *Světová politika ve 20. století*, Praha 2000.
- Friedrich NAUMANN, *Mitteleuropa*, Berlin 1915.
- Patrick Karl O'BRIEN – Armand CLESSE (eds.), *Two Hegemonies. Britain 1846–1914 and the United States 1941–2001*, Aldershot 2002.
- Očerki istoriji ministerstva inostrannych del Rossiji*. V trech tomox. Tom pervyj 860–1917 gg., Moskva 2002.
- Jan OPOČENSKÝ, *Konec monarchie rakousko-uherské*, Praha 1928.
- Mária ORMOS, *From Padua to the Trianon 1918–1920*, Budapest 1990.
- Şevket PAMUK, *The Ottoman Empire and European Capitalism, 1820–1913. Trade, Investment, and Production*, Cambridge–New York 1987.
- Jaroslav PAPOUŠEK, *Carské Rusko a naše osvobození*, Praha 1927.
- Miroslav PEKNÍK a kolektiv, *Ferdinand Juriga, ľudový smer slovenskej poliiky*, Bratislava 2009.
- Andreas PESCHEL, *Friedrich Naumanns und Max Webers „Mitteleuropa“*. Eine Betrachtung ihrer Konzeptionen im Kontext mit den „Ideen von 1914“ und dem Alldeutschen Verband, Dresden 2005.
- Karel PICHLÍK, *Bez legend. Zahraniční odboj 1914–1918*, Praha 1991.
- Karel PICHLÍK – Bohumír KLÍPA – Jitka ZABLOUDILOVÁ, *Českoslovenští legionáři (1914–1920)*, Praha 1996.
- Natalja M. PIRUMOVA – Boris S. ITENBERG – Vladimir V. ANTONOV, *Russia and the West: 19th Century*, Moscow 1990.
- Richard G. PLASCHKA – Horst HASELSTEINER – Arnold SUPPAN – Anna Maria DRABEK – Brigitta ZAAR (eds.), *Mitteleuropa – Konzeptionen in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts*, Wien 1995.
- Diana PRESTONOVÁ, *Potopení Lusitanie. Úkladná vražda*, Praha 2004.
- Petr PROKŠ, *Politikové a vznik republiky 1914–1918*, Praha 1998.
- Petr PROKŠ, *Konec říše Habsburků. Střední Evropa v politice a vztazích Německa a Rakousko-Uherska (1867/1871–1918)*, Praha 2004.
- Petr PROKŠ, *Konec říše Hohenzollernů. Politika císařského Německa vůči carskému a sovětskému Rusku (1914 až 1917/1919)*, Praha 2010.
- Petr PROKŠ, *Habsburkové a Velká válka 1914–1918. První světová válka a rozpad Rakousko-Uherska 1914–1918*, Praha 2011.
- Petr PROKŠ, *Diplomacie a „Velká válka“ 1914–1918/1919. Kapitoly o dějinách diplomacie za první světové války v Evropě a na mírové konferenci v Paříži*, Praha 2014.
- Petr PROKŠ a kolektiv, *České země a moderní dějiny Evropy. Studie k dějinám 19. a 20. století*, Praha 2010.
- Cristopher PUGSLEY, *Gallipoli. The New Zealand Story*, North Shore 2008.
- Donald QUATAERT, *The Ottoman Empire, 1700–1922*, New York 2000.
- Svatava RAKOVÁ, *Politika Spojených států ve střední Evropě po první světové válce*, Praha 1983.
- Lothar RATHMANN, *Stossrichtung Nahost 1914–1918. Zur Expansionpolitik des deutschen Imperialismus im ersten Weltkrieg*, Berlin 1963.

Manfried RAUCHENSTEINER, *Der Tod der Doppeladlers. Österreich-Ungarn und der Erste Weltkrieg*, Graz 1993.

Jehuda REINHARZ – Georgie L. MOOSE (eds.), *The Impact of Western Nationalismus*, London 1992.

Louis H. REES, *The Czechs during World War I. The Path of to Independente*, New York 1992.

Marta ROMPORTLOVÁ, *ČSR a Maďarsko, 1918–1938*, Brno 1986.

Ignác ROMSICS, *Trianonská mierová zmluva*, Bratislava 2006.

Günter ROSENFELD, *Sowjetrussland und Deutschland, 1917–1922*, Berlin 1960.

Aviel ROSHWALD, *Ethnic Nationalism and the Fall of Empires: Central Europe, Russia and the Middle East, 1914–1923*, London 2001.

Andrew ROSSOS, *Russia and the Balkans. Inter-Balkan Rivalries and Russian Foreign Policy, 1908–1914*, Toronto 1981.

Marcella ROSSOVÁ (ed.), *Integration und Desintegration in Mitteleuropa. Pläne und Realität*, Praha–München 2009.

Victor H. ROTHWELL, *British War Aims and Peace Diplomacy 1914–1918*, Oxford 1971.

Wolfgang RUGE, *Novemberrevolution. Die Volkserhebung gegen den deutschen Imperialismus und Militarismus 1918/19*, Berlin 1978.

Helmut RUMPLER, *Eine Chance für Mitteleuropa. Bürgerliche Emanzipation und Staatsverfall in der Habsburgermonarchie*, Wien 1997.

Helmut RUMPLER, Max Husarek. *Nationalitäten und Nationalitätenpolitik in Österreich im Sommer des Jahres 1918*, Graz 1965.

Helmut RUMPLER, *Das Völkermanifest Kaiser Karls vom 16. Oktober 1918. Letzter Versuch zur Rettung des Habsburgerreiches*, Wien 1966.

Milan ŘEPA (ed.), *19. století v nás. Modely, instituce a reprezentace, které přetrvaly*, Praha 2008.

Johanes SACHSLEHNER, *Der Infarkt Österreich-Ungarn am 28. Oktober 1918*, Wien 2005.

Robert SAK, *Anabáze. Drama československých legionářů v Rusku (1914–1920)*, Jinočany 1996.

Robert SAK, *Rieger. Konzervativec nebo liberál?*, Praha 2003.

Patrick SALMON, *Scandinavia and the Great Powers 1890–1940*, Cambridge 1997.

Gary W. SHANAFELT, *The Secret Enemy: Austria-Hungary and the German Alliance, 1914–1918*, New York 1985.

Alan SHARP, *David Lloyd George: Great Britain*, London 2008.

Nick SHEPLEY, *Britain, France and Germany and the Treaty of Versailles: How Allies Built a Flawed Peace*, Andrew 2011.

Robert W. SETON-WATSON, *Racial Problems in Hungary*, London 1908.

Robert W. SETON-WATSON, *The Southern Slav Question and the Habsburg Monarchy*, London 1911.

Winfried B. SCHARLAU – Zbyněk A. ZEMAN, *Parvus Helphand. Muž, který financoval Lenina*, Praha – Litomyšl 1999.

Karel SCHELLE, *Erster Weltkrieg und die Pariser Friedenskonferenz*, München 2009.

Karel SCHELLE, *Paris Peace Conference (1919–1920) and its influence*, Brno 2009.

Georg SCHILD, *Between Ideology and Realpolitik. Woodrow Wilson and the Russian Revolution, 1917–1921*, Westport 1995.

Tomasz SCHRAMM, *Francuskije misje wojskowe w państwach Evropy Środkowej 1919–1938*, Poznań 1987.

Klaus SCHWABE, *Deutsche Revolution und Wilson-Frieden. Die amerikanische und deutsche Friedensstrategie zwischen Ideologie und Machtpolitik 1918/19*, Düsseldorf 1971.

Hans-Peter SCHWARZ, *Adenauer. Der Aufstieg: 1876–1952*, Stuttgart 1986.

Alan SKED, *Úpadek a pád habsburské říše*, Praha 1995.

Aleš SKŘIVAN, *Císařská politika. Rakousko-Uhersko a Německo v evropské politice v letech 1906–1914*. Praha 1996.

Daniel M. SMITH, *Robert Lansing and American Neutrality 1914–1917*, Berkeley and Los Angeles 1958.

Vitalij I. STARCEV, *Revoljucija i vlast. Petrogradskij Sovet i Vremenoje pravitelstvo v marte-aprele 1917*, Moskva 1978.

Wolfgang STEGLICH, *Die Friedenspolitik der Mittelmächte 1917/18. Band I*, Wiesbaden 1964.

David STEVENSON, *French War Aims against Germany 1914–1919*, Oxford 1982.

Strany Baltiji i Rossija. Obščestva i gosudarstva. Redaktory-sostaviteli: D. E. FURMAN – E. G. ZADOROŽŇJUK, Moskva 2002.

Damian SZYMCZAK, *Między Habsburgami a Hohenzollernami. Rywalizacja niemiecko-austro-węgierska w okresie I wojny światowej a odbudowa państwa polskiego*, Kraków 2009.

Ivan, ŠEDIVÝ, *Češi, české země a Velká válka 1914–1918*, Praha 2001.

Aleksej V. ŠIŠOV, *Rossija i Japonija. Istorija vojennych konfliktov*, Moskva 2000.

Zdeněk ŠOLLE, *Století české politiky. Počátky moderní české politiky od Palackého a Havlíčka až po realisty Kaizla, Kramáře a Masaryka*, Praha 1998.

Alan J. P. TAYLOR, *The Struggle for Mastery in Europe, 1848–1918*, Oxford 1954.

Alan J. P. TAYLOR, *Poslední století habsburské monarchie. Rakousko a Rakousko-Uhersko v letech 1809–1918*, Brno 1998.

Edward C. THADEN, *Russia and the Balkan Alliance of 1912*, Pennsylvania State University 1965.

Edward C. THADEN – Marianna F. THADEN, *Russia's Western Borderlands, 1710–1870*, Princeton 1984.

Edward C. THADEN (ed.) – Michael H. HALTZEL (coaut.), *Russification in the Baltic Provinces and Finland, 1855–1914*, Princeton 1981.

Gyula TOKODY, *Deutschland und die Ungarische Räterepublik*, Budapest 1982.

Hans UEBERSBERGER, *Österreich zwischen Russland und Serbien. Zur Südslawischen Frage und der Entstehung des Ersten Weltkrieges*, Köln–Graz 1958.

Betty Miller UNTERBERGER, *The United States, Revolutionary Russia, and the Rise of Czechoslovakia*, Chapel Hill–London 1989.

Otto URBAN, *Česká společnost 1848–1918*, Praha 1982.

Leo VALIANI, *The End of Austria-Hungary*, New York 1973.

Vjačeslav S. VASJUKOV, *Vněšnjaja politika Rossiji nakanune Fevral'skoj revoljuciji 1916–fevral' 1917 g.*, Moskva 1989.

Václav VEBER, *Mikuláš II. a jeho svět (Rusko 1894–1917)*, Praha 2000.

František VENCOVSKÝ: *Karel Kramář*, Praha 1992.

Andrew M. VERNER, *The Crisis of Russian Autocracy. Nicholas II and the 1905 Revolution*, Princeton 1990.

Das Versailler Diktat. Vorgeschichte – Vollständiger Vertragstext. Gegenvorschläge der deutschen Regierung. Mit einem Vorwort von Generalleutnant a. D. Dr. Franz UHLE-WETTLER, Kiel 1999.

Radomír VLČEK, *Ruský panslavismus – realita a fikce*, Praha 2002.

Hans-Erich VOLKMANN, *Die deutsche Baltikumpolitik zwischen Brest-Litovsk und Compiègne. Ein Beitrag zur „Kriegszieldiskussion“*, Köln–Wien 1970.

Piotr S. WANDYCZ, *France and Her Eastern Allies 1919–1925. French-Czechoslovak-Polish Relations from the Paris Peace Conference to Locarno*, Minneapolis 1962.

Piotr S. WANDYCZ, *The Twilight of French Eastern Alliances, 1926–1936. French-Czechoslovak-Polish Relations from Locarno to the Remilitarization of the Rhineland*, New Persey 1988.

Jan WANNER, *Krvavý zrod moderního Turecka. Ankara mezi Londýnem a Moskvou*, Praha 2009.

Martina WINKLER, *Karel Kramář (1860–1937). Selbstbild, Fremdwahrnehmungen und Modernisierungsverständnis eines tschechischen Politikers*, München 2002.

Philip WARNER, *První světová válka*, Ostrava 1997.

Richard M. WATT, *The Kings Depart: the Tragedy of Germany. Versailles and the German Revolution*, London 2003.

Ian WESTWELL, *První světová válka den po dni*, Praha 2004.

Francis W. WCISLO, *Reforming Rural Russia. State, Local Society, and National Politics, 1855–1914*, Princeton 1990.

John N. WESTWOOD, *Russia against Japan, 1904–1905. A New Look at the Russo-Japanese War*, Albany 1986.

John A. WHITE, *The Diplomacy of the Russo-Japanese War*, Princeton 1964.

Hedley P. WILLMOTT, *První světová válka*, Praha 2005.

Nancy M. WINGFIELD, *Flag Wars and Stone Saints. How the Bohemian Lands Became Czech*, Harvard University Press 2007.

Jay M. WINTER, *První světová válka*, Praha 1995.

Jan Sydney H. ZEBEL, *Balfour. A Political Biography*, Cambridge 1973.

Tomáš ZAHRADNÍČEK, *Jak vyhrát cizí válku. Češi, Poláci a Ukrajinci 1914–1918*, Praha 2000.

Zbyněk A. B. ZEMAN, *The Break-Up of the Habsburg Empire 1914–1918. A study in national and social revolution*, London–New York–Toronto 1961.

Zbyněk A. B. ZEMAN, *A Diplomatic History of the First World War*, London 1971.

Milan ZEMKO – Valerián BYSTRICKÝ (eds.) *Slovensko v Československu, 1918–1939*, Bratislava 2004.

Jan ŽUPANIČ, *Rakousko-Uhersko a polská otázka za první světové války*, Praha 2006.

Studie a články

Merritt ABRASH, *War Aims toward Austria-Hungary: The Czechoslovak Pivot*, in: *Russian Diplomacy and Eastern Europe 1914–1917*, New York 1963.

Natalja S. ANDREVA, „*Ostzerjskij vopros*“ vo vnuternnej politike rossijskovo pravitelstva (načalo XX. v.), *Cahiers du Monde Russe* 43, 2002, č. 1.